

198

Besluit van 17 april 1990, houdende wijziging van het Rechtspositiebesluit onderwijspersoneel (Stb. 1985, 110), (wijziging i.v.m. toelage wegens buitengewone bekwaamheid)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Onderwijs en Wetenschappen a.i. van 9 augustus 1989, nr. 156480, directie Arbeidsvoorwaardenbeleid gedaan mede namens Onze Minister van Landbouw en Visserij;

Gelet op artikel 55, tweede lid, van de Wet op het hoger beroepsonderwijs (Stb. 1986, 289);

De Raad van State gehoord (advies van 4 oktober 1989, nr. W05.89.0462);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Onderwijs en Wetenschappen van 5 april 1990, nr. 90013741, directie Arbeidsvoorwaardenbeleid, uitgebracht mede namens Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

In het Rechtspositiebesluit onderwijspersoneel (Stb. 1985, 110)¹ worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A. In hoofdstuk I-R worden in paragraaf 5 na artikel I-R518 twee nieuwe artikelen toegevoegd, luidende als volgt:

Artikel I-R519 Toelage wegens buitengewone bekwaamheid

1. In bijzondere gevallen van ernstig tekort aan personeel in vitale sectoren van onderwijs of onderzoek, dan wel beide, waarin dringend moet worden voorzien kan aan een belanghebbende, die belast is of wordt met zodanig onderwijs of onderzoek, dan wel beide, op grond van uitzonderlijke kwaliteit een maandelijkse toelage worden toegekend.

2. De in het eerste lid bedoelde toelage is geen toelage in de zin van artikel I-A1, onder j en maakt geen deel uit van het ambtelijk inkomen als bedoeld in de pensioenwet.

3. Voor elk geval, waarin de toekenning van een toelage, bedoeld in het eerste lid, wordt overwogen, wordt door een door het bevoegd gezag

ingestelde commissie aan dat gezag advies uitgebracht omtrent de vraag of in dat geval wordt voldaan aan de in het eerste lid bedoelde voorwaarden en, in bevestigend geval, omtrent de hoogte van de toelage en de duur van de benoeming, bedoeld in artikel I-R520.

4. De meerderheid van de leden van de in het derde lid bedoelde commissie is niet werkzaam in de soort hoger beroepsonderwijs bij de instelling waar de belanghebbende aan wie de toekenning van een toelage wordt overwogen, benoemd is of zal worden benoemd. Tenminste één lid van de commissie is niet werkzaam binnen de instelling waarbij benoeming van belanghebbende wordt overwogen of waar deze is benoemd.

5. Van elke toekenning van een toelage wordt mededeling gedaan aan Onze Minister, onder vermelding van de hoogte van de toelage, van de inhoud van de betrekking van de belanghebbende en de duur van de benoeming.

6. In geval van verlenging van de benoeming, bedoeld in artikel I-R520, tweede lid, zijn het derde, vierde en vijfde lid van dit artikel van overeenkomstige toepassing.

Artikel I-R520 Tijdelijke benoeming in verband met toepassing van artikel I-R519

1. Artikel I-R519 kan uitsluitend worden toegepast ten aanzien van een belanghebbende, die in tijdelijke dienst is of wordt benoemd.

2. Het in het eerste lid bedoelde tijdelijk dienstverband kan maximaal vijf jaren duren, met dien verstande dat deze termijn éénmaal met ten hoogste vijf jaren kan worden verlengd.

B. In artikel II-A4 worden de volgende wijzigingen aangebracht.

1. In het eerste lid wordt na onderdeel g toegevoegd onderdeel h, luidende als volgt:

h. ten aanzien van de belanghebbende bedoeld in artikel I-A1, onder e11, aan wie met toepassing van artikel I-R519, eerste lid, een toelage wordt toegekend.

2. In het vierde lid vervalt: „e11“.

3. Het vijfde lid wordt vernummerd tot zesde lid, waarna een nieuw vijfde lid wordt toegevoegd, luidende als volgt:

5. Aanstelling in tijdelijke dienst op grond van het eerste lid, de onderdelen a, c, e en f geschiedt ten aanzien van de belanghebbende, bedoeld in artikel I-A1 onder e11, telkens voor ten hoogste één jaar.

Aanstelling in tijdelijke dienst op grond van het eerste lid, onderdeel h, geschiedt ten aanzien van de belanghebbende, bedoeld in artikel I-A1, onder e11, voor ten hoogste vijf jaar, met dien verstande dat deze termijn eenmaal kan worden verlengd met ten hoogste vijf jaar.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op een nader bij koninklijk besluit te bepalen datum.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 20 februari 1990, Stb. 120

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen.

Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 12 juni 1990, nr. 111

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 17 april 1990

Beatrix

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,
J. M. M. Ritzen

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
G. J. M. Braks

Uitgegeven de *vijftiende* mei 1990

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Evenals in het wetenschappelijk onderwijs (w.o.) kan in het hoger beroepsonderwijs (h.b.o.) de behoefte bestaan tot het aantrekken ten behoeve van het onderwijs en/of onderzoek c.q. het behouden voor de instelling, van toptalenten die een zodanige naam en faam hebben dat zij een wervend effect zullen hebben ten aanzien van studenten en een algehele invloed op het (onderwijs-)niveau van de instelling zullen bewerkstelligen.

De onderhavige wijziging van het Rechtspositiebesluit onderwijspersoneel (Stb. 1985, 110) (RPBO) maakt het mogelijk om in uitzonderlijke situaties waarin het bemanningsprobleem zich zeer knellend voordoet en waarbij het gaat om vitale sectoren van het hoger beroepsonderwijs aan dergelijke zeer getalenteerden een toelage toe te kennen. De regeling heeft dus geen betrekking op knelpunten op de arbeidsmarkt – daarvoor worden in het RPBO aparte beloningsinstrumenten opgenomen – doch op situaties waarin de kans bestaat een buitengewoon bekwaam persoon aan te trekken. Werkelijke coryfeeën zullen immers niet snel geneigd zijn voor de reguliere onderwijssalarissen (docent max. schaal 12, hogeschooldocent max. schaal 14) binnen het h.b.o. aan het werk te gaan, aangezien zij overal elders terecht kunnen tegen hogere verdiensten. Om die reden is voor het h.b.o., naar het model van de toelage wegens buitengewone bekwaamheid voor het w.o. (fenomenen-toelage) bedoeld in artikel 7a van het Rechtspositiereglement Wetenschappelijk Onderwijs (Stb. 1984, 225), de onderhavige regeling tot stand gebracht. Als zodanig kan de toelage onderdeel uitmaken van het geheel van beloningsinstrumenten waarop het personeelsbeleid van de instelling wordt gebaseerd.

Bij toepassing van deze regeling zal gedacht moeten worden aan wereldvermaarde kunstenaars, vliegtuigontwikkelaars etc. Centraal staat de individuele kwaliteit.

Artikelsgewijze toelichting

Artikelen I-R519 en I-R520 en II-A4

Deze artikelen leggen de basis voor een voor de hogescholen bijzondere constructie, die ertoe strekt personen die over een uitzonderlijke kwaliteit beschikken aan te trekken of te behouden waar dit zeer dringend nodig is.

Het gaat om personen die zeer getalenteerd zijn en die zich op het toppunt van hun kunnen bevinden. Deze personen kunnen worden aangetrokken of behouden in uitzonderlijke situaties waarin het bemanningsprobleem zich zeer knellend voordoet en waarbij het gaat om vitale sectoren van het h.b.o. Het is aan de instelling zelf om te bepalen wat in een concreet geval onder een vitale sector moet worden verstaan. In tegenstelling tot in het w.o., waar zowel toptalenten denkbaar zijn ten behoeve van het onderwijs als ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek, zal het in het h.b.o. in eerste instantie voornamelijk gaan om toptalenten die ten behoeve van het onderwijs werkzaam zullen zijn. De criteria waaraan zij zullen moeten voldoen zijn dan: uitmuntendheid in de desbetreffende materie en didactische uitmuntendheid. Betrokkenen kunnen naast en bovenop hun basissalaris dat, zoals gebruikelijk, wordt bepaald op basis van functiewaardering, inpassingsregels en carrièrepatronen, een aanzienlijke maandelijkse toelage ontvangen, die in betekende mate is afgestemd op de situatie op de arbeidsmarkt. Daar staat tegenover dat de toelage tijdelijk is.

De toekenning van een toelage gaat onlosmakelijk samen met een benoeming in tijdelijke dienst voor ten hoogste vijf jaren, met de mogelijkheid van een eenmalige verlenging met ten hoogste vijf jaren. Dit wordt geregeld in artikel I-R520.

Het vorenstaande impliceert dat de belanghebbende die in vaste dienst aan de instelling, waar hem een toelage wordt aangeboden, is verbonden – in dat geval ter wille van zijn behoud voor de instelling – eerst voor de toelage in aanmerking kan komen indien hij ermee akkoord gaat dat zijn benoeming in vaste dienst wordt omgezet in een tijdelijk dienstverband. Belanghebbende dient derhalve de afweging te maken of hij de voorkeur geeft aan primaire arbeidsvoorwaarden boven secundaire of niet.

In het geval van omzetting wegens wijziging van de aard van het dienstverband dient aan betrokkene een gewijzigde akte van benoeming te worden uitgereikt.

Door bedoelde omzetting van zijn dienstverband in een tijdelijk dienstverband kan betrokkene geen aanspraak meer maken op wachtgeld. Op grond van artikel I-H2 van het RPBO wordt voor de toekenning van een wachtgeld namelijk als vereiste gesteld dat het ontslag – op een enkele uitzondering na – wordt verleend uit een vast dienstverband. Betrokkene kan bij een eventuele beëindiging van het dienstverband wel in aanmerking komen voor een «lange uitkering», omdat daarvoor een vast dienstverband niet absoluut vereist is. Het gaat hier om een lange uitkering als bedoeld in artikel I-H5 van het RPBO. Een uitkering als deze wordt op verzoek van de belanghebbende verleend indien het ontslag plaatsvindt uit een betrekking in vaste of tijdelijke dienst en de belanghebbende op de dag van het ontslag een diensttijd heeft van ten minste 3 jaar. Daartoe dient zo spoedig mogelijk na de kennisgeving van het ontslag, doch uiterlijk drie maanden na de dag waarop het ontslag is ingegaan een aanvraagformulier bij mijn ministerie (Informatiseringsbank te Groningen, produktgroep UO) te worden ingediend. Indien betrokkene na afloop van de toelage weer een vast dienstverband krijgt, kan hij uiteraard weer aanspraak op wachtgeld maken.

De toelage heeft een geheel eigen karakter en valt buiten het normale rechtspositieregime van het onderwijspersoneel. Zo wordt op grond van artikel I-R519, tweede lid, de toelage buiten het bezoldigingsbegrip van artikel I-A1, onder j, van het RPBO geplaatst. Dit heeft onder meer tot gevolg dat de toelage niet meetelt bij de bepaling van de hoogte van de vakantie-uitkering. Het betekent ook dat de toelage blijft buiten de berekeningsbasis voor toekenning van een ontslaguitkering ingevolge hoofdstuk I-H van het RPBO.

Over de toelage zullen ook geen inhoudingen ingevolge de Inhoudingswet overheidspersoneel (Stb. 1981, 759) en de Wet interim inhouding salarissen onderwijs (Stb. 1983, 1) plaatsvinden.

Gezien het incidentele karakter van de toelage maakt deze geen deel uit van het ambtelijk inkomen, bedoeld in de Algemene burgerlijke pensioenwet.

Het gebruik maken van de mogelijkheid tot toekenning van de hier bedoelde toelage staat ter beslissing aan het bevoegd gezag, zonder centraal preventief toezicht, zij het dat ter zake niet kan worden beslist dan op basis van een advies van een daartoe in te stellen commissie. Deze commissie zal zo moeten zijn samengesteld dat deskundige en objectieve oordeelsvorming gewaarborgd is. Het vierde lid van artikel I-R519 geeft hiertoe een regeling.

Het advies zal zowel op de uitzonderlijkheid van de omstandigheden als op de topkwaliteit van de aan te trekken of te behouden persoon betrekking dienen te hebben. Verder dient van gebruikmaking van deze mogelijkheid telkens mededeling te worden gedaan aan de minister, mede met het oog op voorgenomen evaluatie van dit instrument binnen twee jaar.

Ook zal in de jaarrekening openbare verantwoording moeten worden afgelegd van de mate waarin van deze mogelijkheid in het desbetreffende jaar gebruik is gemaakt, door vermelding van het aantal gevallen en de toegekende extra bedragen. De kosten van de extra honoreringen, uitgaande boven de reguliere salariëring, dienen te worden gefinancierd uit de aan de instellingen regulier toegewezen dan wel uit contractonderwijs of anderszins verworven middelen.

Deregulering

Het besluit ontmoet uit het oogpunt van deregulering geen bezwaren.

De positie van meisjes en vrouwen

De positie van meisjes en vrouwen wordt door de onderhavige wijzigingen niet beïnvloed, althans niet anders dan de positie van jongens en mannen.

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,
J. M. M. Ritzen

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
G. J. M. Braks